

Створення нормативно-правового підґрунтя для розвитку сфери виробництва рідкого біопалива

Лагутіна Н.М.

**Начальник відділу альтернативних видів палива
Держенергоефективності**

**Чинники розвитку
сфери виробництва
рідких біологічних
видів палива**

**Міжнародні зобов'язання України щодо частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому обсязі споживання енергії на транспорті у 2020 році не менш 10 % та сталості біопалива
(вимога Директиви 2009/28/ЄС).**

Високий енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні.

Наявність нормативних документів з визначення технічних умов, яким мають відповідати біоетанол, біодизель, бензини автомобільні підвищеної якості.

Значний потенціал підприємств спиртової галузі для виробництва рідкого біопалива.

Екологічні наслідки споживання нафтового палива в транспортній сфері.

Цілі Національного плану дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 р. (розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 902-р)

Транспорт

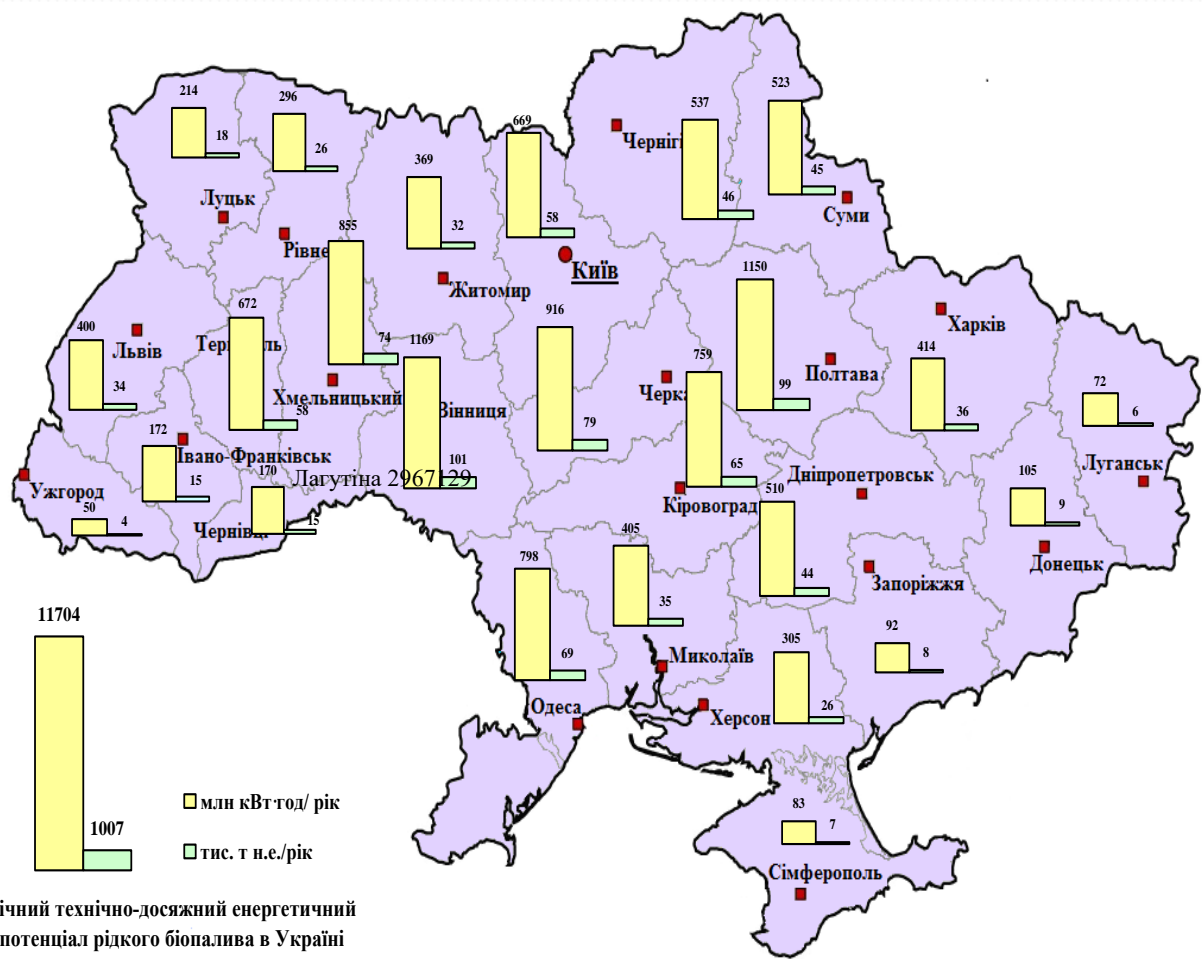

Енергоносії з відновлюваних джерел	2009		2014		2016		2020	
	тис. т н.е.	ГВт*г, тис. т	тис. т н.е.	ГВт*г, тис. т	тис. т н.е.	ГВт*г, тис. т	тис. т н.е.	ГВт*г, тис. т
Електроенергія з відновлюваних джерел	52	606	64	745	78	909	115	1 340
Біоетанол	0	0	110	172	200	313	320*	500*
Біодизель	0	0	0	0	20	23	70*	80*
ВСЬОГО:	52		174		298		505*	

*Дані НПДВЕ, розраховувалися на обсяг кінцевого споживання моторного палива. - 11 млн. т /рік.

Обов'язковий вміст біокомпонентів в моторному паливі по роках в законопроекті розраховувався на обсяги споживання бензинів і дизельного палива за фактичними показниками 2014 року відповідно 3500 тис. т та 5000 тис. т.

Енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні*

Річний технічно-досяжний енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні є еквівалентним 1 млн т н.е.

Річний технічно-досяжний енергетичний потенціал рідкого біопалива в Україні

*За інформацією Інституту відновлюваної енергетики НАН України

Біопалива – переваги та ризики

Переваги

- Зниження викидів парникових газів на та забруднюючих речовин на транспорті
- Зменшення залежності від викопних видів палива
- Підтримка вітчизняної промисловості (створення нових робочих місць, додаткових сільськогосподарських каналів збуту, зміцнення економіки сільського господарства)
- Використання відходів та залишків

Ризики

- Питання сумісності / якості палива
- Готовність вітчизняного автопарку до використання палива з добавками біокомпонентів
- Конкуренція палива та продуктів харчування – вплив на ціни на продовольство

Сировинна база для виробництва біоетанолу* Потужності з виробництва рідкого біопалива*

Сировина	Потреба на виробництво 1 т біоетанолу, тонн	Потреба на виробництво 120 тис. т. біоетанолу, тис. т.	Потреба на виробництво 240 тис. т. біоетанолу, тис. т.	Середнє виробництво в Україні на рік (2012-2015), тис. т.
Меляса	4,3	516	1032	551,7
Цукрові буряки <i>(при виробництві і цукру і використанні меляси як відходів)</i>	107,5	12900	25800	13792
Кукурудза	3,0	360	720	22500
Цукрове сорго	22	2640	5280	Інформація відсутня

Підприємство	Потужності станом на 01.01.2016,** тис. т.	Обсяг біоетанолу та біодизелю, для виконання показників НПДВЕ, тис. т.	Потужності, які необхідно ввести для виконання показників НПДВЕ, тис. т.
Спиртові заводи <i>(ДП «Укрспирт»)</i>	152,05**	373,6	214,35
Цукрові заводи	7,2		
Інші виробники	0		
Заводи з виробництва біодизелю	0	156,2	156,2
Загалом	159,25	529,8	370,55

* За інформацією Мінагрополітики

** Коефіцієнт використання потужностей – 22,9 %

***Передбачається будівництво 5-ти заводів (по 50 тис. т) з виробництва біоетанолу 2-го покоління

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку сфери виробництва рідких біологічних видів палива»

Мета закону

створення нормативно-правового підґрунтя для розвитку сфери виробництва, обігу та використання рідкого біопалива на транспорті.

Законопроект передбачає

встановлення обов'язкових квот щодо частки біокомпонентів для суб'єктів господарювання, що виробляють та/або реалізують кінцевому споживачу на митній території України моторне паливо

встановлення відповідальності за недотримання вимог щодо якості моторного палива та обов'язкових квот біокомпонентів в обсязі реалізованого моторного палива

Очікуваний результат від прийняття законопроекту

- розвиток ринку виробництва рідких біологічних видів палива в Україні
- забезпечення виконання міжнародних зобов'язань України щодо частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому обсязі споживання енергії на транспорті у 2020 році не менш 10 % (вимога Директиви 20 09/28/ЄС)
- покращенню екологічної ситуації за рахунок зменшення обсягів викидів в атмосферу шкідливих речовин, що утворюються при згорянні палива.

Зміни до Закону України «Про альтернативні види палива»

встановлення обов'язкових квот для суб'єктів господарювання, що виробляють та/або реалізують кінцевому споживачу на митній території України моторне паливо щодо:

частки біоетанолу від загального обсягу продажу бензинів за звітний період в перерахунку на енергетичний вміст біоетанолу

з 1 липня 2018 року - не менш як 3,4 відсотка (енергетичних);

з 1 липня 2019 року - не менш як 6,9 відсотка (енергетичних);

частки біодизелю від загального обсягу продажу дизельного палива за звітний період в перерахунку на енергетичний вміст біодизелю

з 1 липня 2018 року - не менш як 2,7 відсотка (енергетичних).

встановлення обов'язкового вмісту біоетанолу в бензинах, що реалізуються для кінцевого споживання на митній території України:

з 1 липня 2018 року - не менш як 5 відсотки (об'ємних).

встановлення обов'язкового вмісту біодизелю в дизельному паливі, одержаному з нафтової сировини, що реалізуються на митній території України:

з 1 липня 2018 року - не менш як 3 відсотки (об'ємних).

з 1 липня 2018 року рідке біопаливо та/або біогаз, що використовуються для транспорту, повинні відповідати критеріям сталості.

Зміни до Закону України «Про альтернативні види палива»

Організація та адміністрування обліку вмісту біокомпонентів у моторному паливі та їх відповідності критеріям сталості на ринку нафтопродуктів передбачається покласти на Держенергоефективності

отримання від суб'єктів господарювання, що виробляють та/або реалізують кінцевому споживачу на митній території України паливо, **інформації** щодо обсягів обов'язкової частки біоетанолу та/або частки біодизелю від загального обсягу продажу бензину або дизельного палива в перерахунку на енергетичний вміст цих добавок, сталості біопалива за звітний період

створення бази даних (центральна агрегація інформації) фактичних обсягів обов'язкової частки біоетанолу та/або біодизелю від загального обсягу продажу бензину та дизельного палива в перерахунку на їх енергетичний вміст, що виробляються та/або реалізуються кінцевому споживачу на митній території України

інформування Енергетичного Співтовариства щодо стану виконання України зобов'язань щодо частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому обсязі споживання енергії на транспорті

Передбачено встановлення відповідними підзаконними актами:

- Порядку адміністрування обліку та Методики розрахунку обов'язкової частки біоетанолу та біодизелю від загального обсягу продажу бензину моторних або дизельного палива в перерахунку на їх енергетичний вміст;
- Переліку критеріїв сталості (термін “критерії сталості” визначатиметься в законопроекті) та Порядку застосування критеріїв сталості;
- Порядку підтвердження відповідності рідкого біопалива та біогазу, що використовуються для транспорту, критеріям сталості;

Технічні вимоги до виробництва та використання рідкого біопалива та біогазу, що використовується для транспорту, із скорочення викидів парникових газів – визначатимуться в національному стандарті, обов'язковість застосування якого визначатиметься в законопроекті.

Зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення

визначення відповідальності за :

недотримання вимог нормативно-правових актів щодо обов'язкового вмісту біоетанолу в бензинах та біодизелю в дизельному паливі, одержаному з нафтової сировини, що реалізується на митній території України;

(штраф на керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності або фізичних осіб - власників об'єктів, які виробляють та/або реалізують паливо моторне сумішове (альтернативне), від 10 до 30 відсотків загальної вартості обсягу проданого палива)

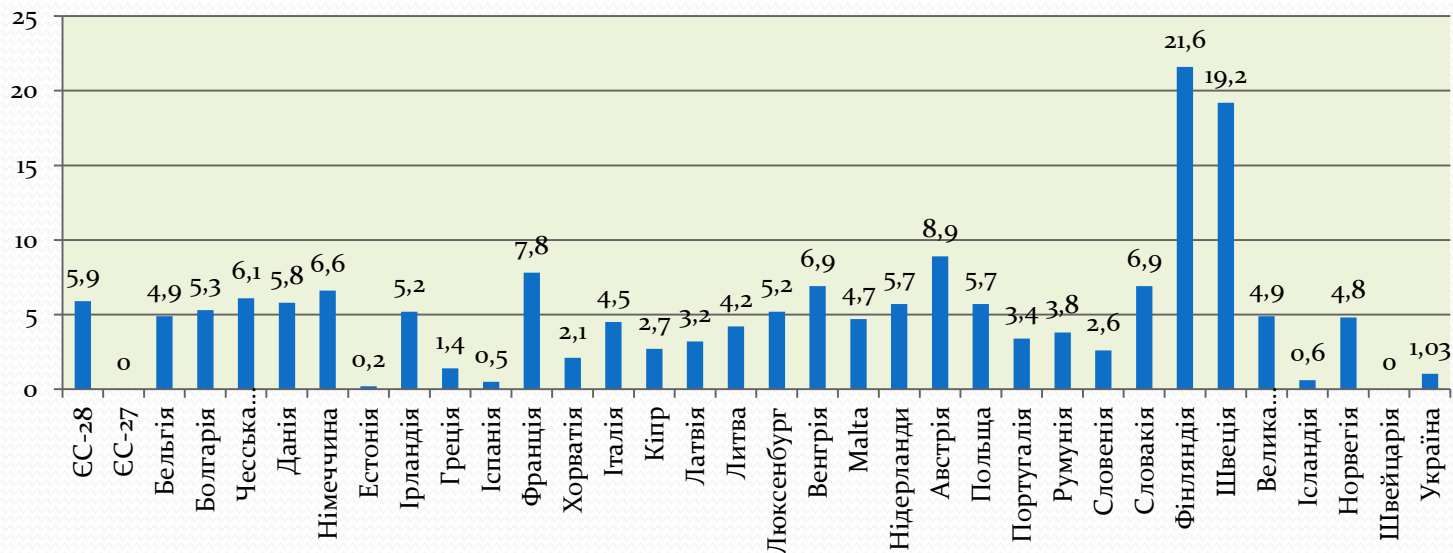
недотримання суб'єктами господарської діяльності, що виробляють та/або реалізують кінцевому споживачу на митній території України бензини або дизельне паливо, обов'язкової частки біоетанолу та/або частки біодизелю від загального обсягу продажу бензину моторного або дизельного палива в перерахунок на енергетичний вміст цих добавок;

*(штраф на керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності або фізичних осіб - власників об'єктів, які виробляють та/або реалізують паливо моторне сумішове (альтернативне), в розмірі 4000 грн. за кожний 1 ГДж різниці між встановленим обсягом обов'язкової частки біоетанолу або біодизелю у паливі та частки біоетанолу або біодизелю у паливі, що вироблено та/або реалізовано кінцевому споживачу)**

* В 1 т сумішového бензину 1 % (об.) добавки біоетанолу складає 0, 29 ГДж, 1 % (енерг.) складає 2,2 ГДж (8800 грн.).

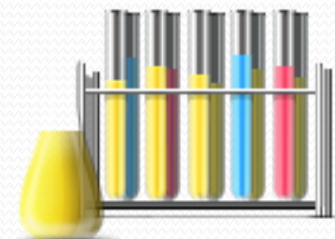
Частка енергії з ВДЕ в транспортній сфері (2014 р.)

Встановлені (обов'язкові) частки біокомпонентів від загального обсягу продажу моторних паливах в Україні складатимуть:

(% енергетичний)

Роки	біоетанол	біодизель
з 2018	3,4	2,7
з 2019	6,9	2,7

Загальний показник частки біокомпонентів в 2019 році – 4,42 % (енергетич.) від загального обсягу продажу моторних палив в Україні.

проект Закону сприятиме забезпеченню:

1

збільшення до 2020 року частки енергоносіїв, вироблених з ВДЕ у структурі загального кінцевого енергоспоживання у транспортній сфері до рівня 10%,

2

збільшення надходження інвестицій в цей сектор, збільшення завантаженості спиртових заводів та виробничого потенціалу суміжників - виробників сільськогосподарської продукції,

3

енергонезалежності України, збільшенню надходжень до бюджетів всіх рівнів, створенню додаткових робочих місць,

4

покращення екологічної ситуації за рахунок зменшення обсягів викидів в атмосферу шкідливих речовин, що утворюються при згорянні палива.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!